REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-33; 585-10; — Telefon administracji 587-80; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Poniedziałek, 28 czerwca 1948

Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 176 Kraków Rok 57

Uchwały konferencji warszawskiej 8 państw

rozwiązują w sposób sprawiedliwy, demokratyczny i trwały

najważniejsze zagadnienie powojennej Europy

Oficjalne oświadczenie Rządu R. P. złożył na forum Sejmu min. Modzelewski

WARSZAWA — Wczoraj o godzinie 18 zebrał się Sejm Ustawodawczy na ostatnie posiedzenie bieżącej sesji celem wysłuchania oświadczenia Rządu R. P. w sprawie uchwał warszawskiej konferencji 8 ministrów odnośnie Niemiec.

Oświadczenie w imieniu Rządu R. P. złożył minister spraw zagranicznych tow. Z. Modzelewski.

Wysoka Izbo, uważam za potrzebne poinformowanie w imieniu Rządu Polskiego Wysokiej Izby o powodach, którymi kierował się Rząd, podejmując wraz ze Związkiem Radzieckim inicjatywę zwołania do Warszawy konferencji 8 państw w sprawie postanowień konferencji londyńskiej, odnośnie Niemiec.

Jak to już miałem okazję zapewnić Wysoki Sejm w przemówieniu, poświęconym wynikom praskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych Czechosłowacji, Jugosławii i Polski, Rząd nasz nie może pominąć milczeniem żadnego postanowienia w sprawie Niemiec, nierozerwalnie związanego z zagadnieniem trwałego pokoju w Europie. Tę naszą politykę prowadzimy konsekwentnie od początku i prowadzić będziemy nadal.

Konferencja londyńska, o której częściowych wynikach, dowiedzieliśmy się z komunikatu ogłoszonego 7 czerwca, powzięła szereg postanowień, zmierzających do bardzo specyficznego uregulowania problemów politycznych i gospodarczych Niemiec. Konferencja ta odbyła się w składzie tak dowolnym, że już samo jej zwołanie stanowiło pogwałcenie układu poczdamskiego, albowiem rozstrzyganie spraw dotyczących Niemiec podlega kompetencji 4-ch mocarstw.

Faktycznie wyniki konferencji londyńskiej pragną przesądzić utworzenie oddzielnego państwa z Niemiec Zachodnich, zmierzają do podporządkowania gospodarki Niemiec Zachodnich polityce amerykańskich i angielskich trustów i karteli, co jeszcze bardziej pogłębia nie tylko rozłam Niemiec, ale i podział Europy, rzecz oczywista, nie w interesach zagwarantowania narodom Europy pokoju, ale w celach zgoła innych.

Min. spraw zagr. Z. Modzelewski złożył na forum Sejmu oświadczenie w sprawie konferencji warszawskiej

Szkodliwe uchwały konferencji londyńskiej

Jak wiadomo, konferencja londyńska, do której obok trzech mocarstw zostały wciągnięte Belgia, Holandia i Luksemburg, odrzuciła myśl o traktacie pokojowym z Niemcami, natomiast wypracowała statut okupacyjny. To postanowienie nie daje się w żaden sposób pogodzić z zadaniami uczynienia z Niemiec demokratycznego i miłującego pokój państwa, ani też z zadaniami szybkiego ustanowienia pokoju w Europie. Rozczłonkowanie Niemiec stwarza warunki, w których musi z konieczności rozwijać się dążenie do jedności.

W warunkach, stwarzanych przez konferencję londyńską, dążenie to musi z kolei szukać wyrazu w formach wypaczonych na manowcach szowinizmu i rewanżu, co oczywiście stanowi doskonały grunt dla ukazania się nowych „Bismarcków" lub nawet nowych „Hitlerów", jak to zostało sformułowane w ogłoszonym wczoraj oświadczeniu ośmiu państw

Konferencja londyńska przemilcza ła rewizjonistyczne tendencje coraz bujniej rozwijane w zachodnich strefach Niemiec przy bardziej lub mniej czynnym poparciu tych tendencji przez mocarstwa okupacyjne stref zachodnich Niemiec. Wiemy, że tendencje te wymierzone są również przeciwko naszej granicy na Odrze i Nysie Zachodniej. Wiemy również, że między innymi strefy zachodnie Niemiec są terenem, na których fabryk. je się — zwłaszcza w ostatnich czasach — prowokacyjne „informacje z pewnych źródeł", lansujące wiadomości o rewizji naszych granic zachodnich, o prowadzonych jakoby rozmowach na ten temat itp

Zakusy rewizjonistyczne

Z przykrością muszę stwierdzić, że w tej atmosferze, która bierze początek na Wall Street, …any list otwarty papieża do biskupów niemieckich nie mógł nie wywołać w Polsce zdziwienia i zaniepokojenia. Nie może bowiem wpłynąć na uspokojenie Narodu Polskiego stanowisko tak wyraźnie idące na rękę tendencjom rewizjonistycznym w Niemczech. Miarą przychylności Papieża do Narodu Polskiego, na którą tak chętnie się powołują niektóre czynniki, powinno być jasne stanowisko, mówiące w sposób niedwuznaczny o niezaprzeczonych prawach Polski do Ziem Zachodnich.

Jeżeli dodamy do tego fakt, że konferencja londyńska swoimi postanowieniami oddaje faktyczną kontrolę nad Zagłębiem Ruhry w ręce magnatów finansowych Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, że w kilka dni po ogłoszeniu komunikatu o wynikach konferencji przystąpiono do realizacji jej postanowień, a to przez wprowadzenie separatystycznej reformy walutowej w trzech zachodnich strefach Niemiec, to zrozumiemy, że wszystko to razem stanowi określony plan pominięcia pokojowych i sprawiedliwych zasad w rozwiązaniu problemu niemieckiego. Zrozumiemy również jak bardzo uzasadniona jest troska Rządu Polskiego o zagwarantowanie pokoju w Europie.

Akcja dyplomatyczna Rządu Polskiego

Toteż Rząd Polski natychmiast po ogłoszeniu komunikatu londyńskiego przystąpił do akcji. Już dnia 16 czerwca skierowaliśmy notę protestującą przeciwko uchwałom londyńskim do Rady Kontroli w Berlinie, domagając się jej zwołania w celu omówienia nielegalnych postanowień tej konferencji.

Nazajutrz 17 czerwca wręczyliśmy specjalną notę w tejże sprawie rządowi francuskiemu, w której szczególnie podkreśliliśmy naszą troskę o bezpieczeństwo. Wydaje nam się bowiem, że troska ta nurtuje również cały naród francuski. Po niepozbawionej dramatycznych momentów dyskusji Zgromadzenie Narodowe we Francji uchwaliło zatwierdzenie tzw. „zaleceń londyńskich" nieznaczną większością głosów, my zaś do tej pory nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi na naszą notę, która przecież powinna była znaleźć odgłos niemniej szczery, jak szczere były powody, którymi kierowaliśmy się przy formułowaniu naszej noty.

W następnych dniach zostały wręczone noty Rzeczypospolitej, poświęcone tej samej sprawie, rządowi W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych, a także noty, adresowane do rządu Belgii, do rządu Holandii i do rządu Luksemburga. Na nasze noty, jak dotąd, uczestnicy konferencji londyńskiej nie odpowiednich. Nie odpowiedział również przewodniczący Rady Kontrolnej, którym na miesiąc bieżący, jest przedstawiciel Francji.

Kroczymy drogą Poczdamu

Każdy Polak — a myślę, że i każdy dbający o sprawę pokoju obywatel Europy — zrozumie, jak bardzo w tej sytuacji na miejscu była inicjatywa Rządu Radzieckiego i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej zwołania narady państw, szczerze w sprawach pokoju zainteresowanych. Nietrudno nam było ustalić listę tych państw i dlatego już na dzień 23 czerwca mogliśmy byli w porozumieniu z Rządem Zw. Radzieckiego potwierdzić zaproszenie do Warszawy przedstawicieli siedmiu państw, a mianowicie: ZSRR, Albanii, Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, Rumunii i Węgier. Natychmiastowa zgoda wszystkich zaproszonych na odbycie wspólnej narady jest może jednym z najlepszych wyrazów ich konsekwentnej polityki, zmierzającej do odbudowania trwałego i sprawiedliwego pokoju. Takie były warunki, w jakich zrodziła się konferencja, która odtąd przejdzie do historii jako warszawska konferencja 8 państw.

W ciągu 2 dni wytężonej pracy uzgodniliśmy całkowicie stanowisko wszystkich uczestników konferencji. Stanowisko to znalazło swój wyraz w opublikowanym wczoraj oświadczeniu, które według naszej oceny stanowi konsekwentny, pozytywny program rozwiązania zagadnienia odbudowy pokojowej Europy z włączeniem we właściwy sposób do tej odbudowy również narodu niemieckiego, który, jak tego pragniemy, zrzuci z siebie wiekowe naleciałości pruskiego drylu i zaborczości.

Jest to pierwszy po uchwałach poczdamskich tego rodzaju jasno sformułowany program. Jest on rozwinięciem uchwał poczdamskich, odpowiadającym dzisiejszym warunkom. Jest również wyrazem dalekowzroczności w dziele budowania trwałych, podstaw dla współżycia narodów Europy. Oświadczenie ministrów spraw zagranicznych 8 państw w sprawie Niemiec odnośnie decyzji konferencji londyńskiej — jak to wszyscy mogli się przekonać czytając je, a radzimy przestudiować go — stanowi dokument który rozwiązuje w sposób sprawiedliwy, demokratyczny i trwały zagadnienia wynikłe wskutek wojny w tej części świata.

(Dalszy ciąg oświadczenia podamy w numerze jutrzejszym).

„Rząd R. P. dobrze zasłużył się sprawie pokoju i bezpieczeństwa" stwierdza Sejm

Po przemówieniu krótkie oświadczenia, popierające w pełni politykę zagraniczną Rządu składali przedstawiciele poszczególnych klubów, po czym Sejm uchwalił jednomyślnie rezolucję, stwierdzającą, że polityka Rządu R. P. odpowiada najżywotniejszym interesom Narodu Polskiego i sprawie pokoju i bezpieczeństwa.

K. o polskich piłkarzy w Kopenhadze

Polska-Dania 0:8

KOPENHAGA — W rozegranym na stadionie w Idrotsparken w obecności 40 tys. widzów międzypaństwowym meczu piłkarskim Dania pokonała naszych piłkarzy w wysokim stosunku 8:0. Zwycięstwo Duńczyków było całkowicie zasłużone, gdyż przeważali oni przez cały czas spotkania nad bardzo słabo grającym zespołem polskim. Wszyscy gracze duńscy byli doskonale zbudowani, przewyższając wagą i wzrostem naszych fizycznie słabszych piłkarzy. Do tych atutów doszła jeszcze doskonała kondycja fizyczna i szybkość. Drużyna nasza **całkowicie zawiodła we wszystkich liniach.**

Duńczycy bez większego wysiłku zasłużyli sobie na zwycięstwo, strzelając już w pierwszej połowie gry 4 bramki. Po przerwie spoczęli na laurach, nie tracąc jednak kontroli nad grą, w wyniku czego nie pozwolili nam nawet na uzyskanie honorowej bramki.

W ostatnim kwadransie gry zwiększyli tempo i w odstępach kilkuminutowych uzyskali dalsze cztery bramki, zadając nam najcięższą porażkę w dziejach naszego piłkar-[illegible]

Łupem bramkowym podzielił się cały napad. Sędziował doskonale sędzia Ferdersen z Oslo.

Bliższe szczegóły podamy obszernie w naszym poniedziałkowym dodatku sportowym.

Wspólne posiedzenie wydziałów szkoleniowych PPS i PPR

WARSZAWA. (SAP) — Dnia 26 b. m. odbyło się wspólne posiedzenie wydziałów szkoleniowych CKW PPS i KC PPR, poświęcone zagadnieniom akcji wspólnego szkolenia.

Po sprawozdaniu z dotychczasowego przebiegu akcji wydziały postanowiły zorganizować szereg wspólnych kursów dla wykładowców przy poszczególnych wojewódzkich komisjach szkoleniowych.

Szkolenia te odbywać się będą w czasie od 15. lipca do 15. sierpnia bież. roku.

Wybory [illegible] na skutek reformy walutowej w Trizonii

BERLIN. — Jak donosi agencja ADN, poseł socjal - demokratyczny do Landtagu Max Drechsler oświadczył, że w wyniku odrębnej reformy pieniężnej liczba bezrobotnych w Niemczech zachodnich wyniesie od 6 do 7 milionów osób. W samej Bawarii bezrobocie obejmie prawdopodobnie milion osób. Już dzisiaj w Monachium większość małych przedsiębiorstw zredukowała do połowy swój personel.

Znów strajk we Włoszech

RZYM. (SAP) — W całych Włoszech rozpoczął się w sobotę strajk pracowników przemysłu spożywczego. Wobec niepowodzenia pertraktacji między przedsiawicielami zw. zaw. spożywców i organizacjami przemysłowców, we Włoszech zastrajkuje 120.000 pracowników spożywczych.

Na wezwanie rządu pracować będą jedynie piekarnie.

Prawo wjazdu do USA dla 205 tysięcy D. P.

WASZYNGTON, (SAP) — Prezydent Truman podpisał ustawę, na mocy której w ciągu dwu lat do Stanów Zjednoczonych będzie mogło emigrować 205.000 europejskich uchodźców wojennych.

„Program pokoju i bezpieczeństwa"

Wielkie wrażenie w stolicach Europy

po ogłoszeniu deklaracji warszawskiej

LONDYN. — Prasa brytyjska zamieściła obszerne streszczenie oświadczenia 8 ministrów spraw zagranicznych, uchwalonego w Warszawie.

Na konferencji w Foreign Office, rzecznik rządu brytyjskiego oświadczył, że rząd studiuje uchwały konferencji warszawskiej.

Korespondent Associated Press, dowiaduje się, że w brytyjskich kołach oficjalnych śledzi się z ogromnym zainteresowaniem wrażenie, jakie uchwały warszawskie wywarły w opinii publicznej świata. Korespondent Associated Press zaznacza, że w kołach zbliżonych do Foreign Office określa się uchwały warszawskie, jako dokument, opracowany w sposób wyjątkowo mądry.

W RZYMIE

RZYM. — Cała prasa włoska zamieszcza notatki na temat oświadczenia uczestników konferencji warszawskiej. „La Republica" stwierdza, że propozycje, postawione na konferencji warszawskiej, nie godzą w niczyje interesy i dlatego mogą i powinny być przez wszystkich przyjęte. Oświadczenie warszawskie — pisze dziennik — wywarło ogromne wrażenie w opinii publicznej wszystkich stolic.

„Deklaracja warszawska — czytamy w „Avanti" — ma szczególne doniosłe znaczenie dla Francji, ponieważ żywotne interesy kraju dyktują Francji raczej politykę współpracy ze wschodem, a nie ze Stanami Zjednoczonymi."

W PARYŻU

PARYŻ. — Wszystkie dzienniki francuskie publikują na pierwszej stronie obszerne wyjątki z oświadczenia uczestników konferencji warszawskiej. „Deklaracja warszawska — pisze „Ce Soir" — stanowi [illegible] problemu niemieckiego na zasadzie współpracy czterech wielkich mocarstw. Deklaracja ta jest programem pokoju i bezpieczeństwa dla wszystkich sąsiadów Niemiec.**

W BERLINIE

BERLIN. — Deklaracja warszawska wywołała w Berlinie zrozumiałe zainteresowanie. Dzienniki, które podały tekst deklaracji, zostały szybko wysprzedane. Dzienniki cytują obszernie głosy prasy polskiej na temat konferencji warszawskiej.

Min. Clementis o konferencji

PRAGA (PAP) — Po powrocie z Warszawy minister spraw zagranicznych Clementis wygłosił przez radio przemówienie o wynikach konferencji warszawskiej ministrów spraw zagranicznych 8 krajów.

Konferencja warszawska — stwierdził min. Clementis — *omawiała jedno z najważniejszych zagadnień międzynarodowych, związanych ze sprawą zabezpieczenia gotrwałego pokoju, a mianowicie problem niemiecki w świetle niedawnych decyzji konferencji londyńskiej USA, Wielkiej Brytanii, Francji oraz krajów Beneluxu.*

Oświadczenie warszawskie — stwierdził — *na zakończenie min. Clementis — jest dokumentem, w którym wyraźnie sprecyzowano, jak można zmienić niebezpieczny proces rozwoju Niemiec Zachodnich i jak należy słusznie rozstrzygnąć problem niemiecki. Oświadczenie warszawskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych cieszy się zdecydowanym i gorącym poparciem narodów, reprezentowanych na tej konferencji. Daje ono wyraz mocnej i dobrej woli narodów naszych krajów.*

PRAGA — W sobotę prezydent Klement Gottwald przyjął ministra spraw zagranicznych Clementisa, który złożył prezydentowi sprawozdanie z konferencji ministrów spraw zagranicznych 8 państw w Warszawie.

Order Lenina dla marszałka Sokołowskiego

MOSKWA (PAP). Prezydium Rady Najwyższej ZSRR odznaczyło orderem Lenina, dowódcę naczelnego radzieckich wojsk okupacyjnych w Niemczech, Marszałka Sokołowskiego, jego zastępcę generała Dratwina oraz komendanta radzieckiego sektoru Berlina gen. Kotikowa za wzorowe wykonanie zadań rządu.

Król Leopold żąda o referendum

BRUKSELA. — Król belgijski Leopold, znajdujący się na przymusowej emigracji w Szwajcarii, wystosował list do premiera belgijskiego Spaaka. List ten został podany do wiadomości publicznej przez rząd belgijski. Król Leopold proponuje w swym liście, aby sprawa jego powrotu na tron belgijski została rozstrzygnięta przez naród belgijski. W tym celu należy, zdaniem króla, zorganizować referendum ludowe. Jeśli referendum nie wykaże absolutnej większości za powrotem króla, to wtedy król ma zamiar abdykować.

Skazano masowych morderców z miasta Jassy

BUKARESZT — W sądzie okręgowym ogłoszono wyrok w procesie 47 zbrodniarzy, odpowiedzialnych za wymordowanie 16 tys. żydowskich mieszkańców miasta Jassy, oraz za inne okrucieństwa w stosunku do ludności żydowskiej miasteczek mołdawskich, popełnione w 1941 roku.

10 głównych oskarżonych z komendantem garnizonu miasta Jassy, Stavrescu i płk Lupu na czele skazano na dożywocie ciężkie roboty. Również na dożywotnie ciężkie roboty skazanych zostało 15 nie[illegible] oskarżonych.

Kontrtorpedowce USA w Haifie

PARYŻ. — Agencja France Presse donosi z Haify, że przybyły do tamtejszego portu 3 kontrtorpedowce amerykańskie, które mają być zużytkowane przez komisję rozjemową ONZ.

Jak aresztowano profesorów U. J.

Pan Mueller zaprosił ich na odczyt a potem ... na Montelupich

KRAKÓW — W ósmym dniu rozprawy przeciwko Bühlerowi na rozprawie obecny był czechosłowacki minister Sprawiedliwości dr. A. Cepicka.

Trybunał w dalszym ciągu przesłuchuje świadków. Zeznaje dr. Jan Gwiazdomorski, profesor U.J.

W czasie wkroczenia Niemców do Krakowa, świadek brał udział w naradach nad otwarciem U.J. W drugiej połowie października 1939 r. postanowiono wówczas rozpocząć wykłady seminaria i ćwiczenia. Chciano zadokumentować, że pomimo zajęcia Państwa Polskiego Kraków jest nadal miastem polskim, a Uniwersytet Jagielloński — polskim uniwersytetem. Z faktu otwarcia Uniwersytetu nie robiono żadnej tajemnicy, co zresztą było niemożliwe, wobec konieczności ogłoszenia wpisów. O zamiarze otwarcia Uniwersytetu ówczesny rektor Lehr-Spławiński zawiadomił burmistrza Krakowa Zoernera.

W międzyczasie Rektor wezwany został do Obersturmbahnfuehrera Muellera, który uprzejmie go przyjął i prosił o zezwolenie urządzenia odczytu dla wszystkich profesorów Uniwersytetu w dniu 6 listopada. W dniu tym o godz. 12 zajechały przed Uniwersytet ciężarowe auta policyjne, budynek obstawiono kordonem policji porządkowej, zjawiła się też duża liczba SS-manów. Mueller wszedł na katedrę i wygłosił swój „odczyt".

„PRELEKCJA" P. MUELLERA

Świadek zaznacza, że tytuł odczytu brzmiał: „Stosunek narodowego socjalizmu do nauki", tekst zaś brzmiał: „Z uwagi na to, że ośmieliliście się otworzyć Uniwersytet bez naszego zezwolenia, że chcecie prowadzić wykłady i seminaria jesteście wszyscy aresztowani"... Zebrani w liczbie [illegible] osób zostali odprowadzeni na Montelupich, w dniu 9 listopada przewiezieni do Wrocławia, [illegible] uwięzionych w Sachsen Hausen. Równocześnie z wywiezieniem profesorów wyrzucono żony wszystkich aresztowanych z mieszkań w domach profesorskich nie pozwalając im dosłownie nic zabrać. Zagrabiono biblioteki i rękopisy prac naukowych.

Oskarżony — odpowiadając na pytania w tej sprawie — jak zwykle, zasłania się nieświadomością. Do Krakowa przybył wraz z Frankiem, gdy profesorowie byli już aresztowani. Oskarżony miał nawet rzekomo czynić starania o celu zwolnienia tych profesorów. Jeśli mu się to nie udało, to „tylko wskutek postawy zajętej przez władze policyjne".

Przedstawiciel oskarżenia odczytuje z pamiętników Franka ustęp z posiedzenia w październiku 1939 r., na którym obecny był również oskarżony. W ustępie tym jest mowa o wywiezieniu polskich profesorów. Brzmi on następująco:

„Nie powinniśmy obciążać niemieckiego państwa wywożeniem do niemieckich obozów koncentracyjnych tych elementów, ponieważ wtedy mielibyśmy tylko nieprzyjemności i niepotrzebną korespondencję z członkami rodzin. My zlikwidujemy tę sprawę w kraju i uczynimy to w takiej formie, która jest najprostszą."

PLAN WYNISZCZENIA KULTURALNEGO

W dalszym ciągu na wniosek przedstawiciela oskarżenia odczytano protokół z narady, która odbyła się w Krakowie bezpośrednio po objęciu władzy przez Niemców. Brygadier Streckenbach oświadczył wówczas, że należy uporządkować sytuację w GG, a mianowicie jasno podkreślić różnicę między niemieckim „Herrenvolkiem", a Polakami, po czym przemówił Frank, oświadczając:

„Polacy mają prawo tylko do tego stopnia wykształcenia, jaki jest konieczny, ażeby im pokazać beznadziejność ich narodowego bytu. Można im co najwyżej pokazywać głupie filmy, albo takie, które ukazują potęgę Rzeszy. Polskie teatry i kina należy zamknąć, polskie gazety zlikwidować i całą prasę uczynić niemiecką..." Minister propagandy Goebbels, obecny na tym posiedzeniu, dodał: **„Należy zniszczyć całą polską służbę informacyjną, odebrać radioaparaty, zamknąć wszystkie imprezy publiczne, wyższe szkoły i seminaria. Wszystko to wszystko jest tylko wyrażeniem naszej nienawiści w stosunku do Polaków."**

By położyć kres stałemu przerzucaniu odpowiedzialności przez oskarżonego na innych, zostaje na wniosek oskarżenia odczytany następujący ustęp z jednego z listów Buehlera:

Ustęp ten brzmi: „Ja nie chcę żadnych trudności, ale jeżeli ktoś z panów (mówi do członków Rządu) wierzyłby w to, że ważne zasadnicze sprawy mogą nie być omawiane ze mną, jeżeli ma nadzieję na to, że z tymi sprawami pójdzie bezpośrednio do gubernatora, to grubo się myli, bo ja do tego nie dopuszczę."

KRAKÓW — W dziewiątym dniu rozprawy składają zeznania świadkowie obrony, doprowadzeni z więzienia: Karol Klein — b. radca ministerialny, Alfred Schpindler — b. prezydent wydziału głównego finansów w GG.

Świadkowie starają się przedstawić osobę oskarżonego Buehlera w dodatnim świetle, usiłują niekiedy jawnie zaprzeczyć temu, co zostało ustalone w toku przewodu sądowego.

Sam oskarżony w toku [illegible] rał się dokonać rozszczepienia swej osobowości na urzędnika i człowieka.

Dziś ujrzeliśmy jeszcze inne oblicze oskarżonego. Buehler był szefem rządu i sekretarzem stanu — temu i dzisiejsi świadkowie nie są w stanie zaprzeczyć. Ale okazuje się, że do takiej wysokiej godności doszedł bardzo dziwną drogą. Otóż przez fakt tylko, że od roku 1933 był współpracownikiem kancelarii adwokackiej Franka. Położenie swe wisko w partii wcale Buehlera tę eksponowaną placówkę nie desygnowało. Dlatego — jak zeznaje [illegible] dek — Buehler był zaledwie tolerowany na tym stanowisku, sprawował tylko de nomine.

Jednocześnie ten sam Buehler jest tak zawalony pracą, że nie ma czasu czytać dekretów, które podpisywał, śledzić toku wydarzeń w kraju, którego „rządu" był szefem, bo generalny gubernator Frank był psychicznie i moralnie dysponowany do pracy". Wyrzucamy więc ją Buehler.

Wykrycie składu broni

BERLIN. — W Wiesbadenie dzieci niemieckie wykryły przypadkowo podczas zabawy duży skład niemieckiej broni i amunicji w zupełnie dobrym stanie. Amerykańskie władze okupacyjne prowadzą w tej sprawie dochodzenie.

Władcy Trizonii nie liczą się z niczym

stwierdza odezwa marszałka Sokołowskiego do ludności Berlina

BERLIN (PAP) — Ogłoszona została odezwa radzieckiej administracji wojskowej w Niemczech, podpisana przez marszałka Sokołowskiego.

Odezwa podkreśla, że bezprawne przeprowadzenie reformy walutowej w strefach zachodnich postawiło ludność strefy radzieckiej wobec groźnego niebezpieczeństwa zalewu przez unieważnione znaki obiegowe i całkowitej dezorganizacji życia gospodarczego. Oficjalne oświadczenia dowódców stref zachodnich o tym, że nie mają zamiaru wprowadzania [illegible].

Inicjatorzy odrębnej reformy walutowej w Niemczech zachodnich [illegible] dalej odezwa — chcą zdławić życie gospodarcze strefy radzieckiej i Berlina.

Władze amerykańskie, brytyjskie i francuskie mało obchodzi fakt, że w zachodnich sektorach Berlina zapanuje chaos gospodarczy i że robotnicy sektorów zachodnich będą zagrożeni bezrobociem.

W zakończeniu odezwa stwierdza, że reforma pieniężna w strefie wschodniej została narzucona radzieckim władzom okupacyjnym przez władze okupacyjne stref zachodnich, które przeprowadziły bez [illegible] reformę w swoich strefach.

Wiadomości sportowe

Louis mistrzem świata

NOWY JORK (SAZ) — Wobec 50 tys. widzów na stadionie Yankes w Nowym Jorku odbył się mecz o mistrzostwo świata w boksie wagi ciężkiej pomiędzy Murzynami Joe Louisem a Joe Walcottem. Zwycięstwo w 11 rundzie przez k. o. Louis znajdując się jednak w trzeciej rundzie na deskach do 2.

Było to 25 spotkanie Louisa w obronie tytułu, a dochód z meczu wyniósł 841.370 dol. Po spotkaniu Louis oświadczył, że był to jego ostatni mecz. Walcott po meczu śmiał się i uściskując dłoń przeciwnika powiedział: „Louis jest nadal niepokonanym mistrzem"

Na zapytanie dziennikarzy, co będzie robił po rzuceniu pięściarstwa, Louis powiedział, że ma zamiar zostać politykiem, lecz nie wie jeszcze do jakiej partii wstąpi.

Z dnia

Pochwała żaków

W związku z zakończeniem roku szkolnego do Redakcji napływać za częły zaproszenia na popisy uczniów szkół krakowskich. Nasz kolega, referent od spraw oświatowych, obarczony został plikiem papierów i programów, w których trudno się trudno już było zorientować. Po głowie chodziły mu myśli o dniach i godzinach, a ciągle mu się myliło co gdzie i kiedy. Bo jeżeli dziś jest wystawa, a jutro koncert to różność tych imprez ułatwia zapamiętanie miejsca i czasu. Kiedy jednak na kilkunastu papierkach tej samej mniej więcej treści, wyglądu i formatu jest na każdym napis „popis uczniów", a różne są tylko dnie i godziny — sprawa staje się chaotyczna.

Dzielny nasz kolega ułożył wtedy pasjans ze wszystkich kartoników i skonstruował specjalny typ tabeli orientacyjnej, która miała być przewodnikiem po imprezach, dniach i godzinach. Jedno z zaproszeń atoli odłożył na bok i powiedział: tego nie potrzebuję notować. Zajrzeliśmy mu przez ramię i wzrok nasz padł na estetyczny kartonik z napisem „popis żaków". Zainteresowani tym zachęcającym tytułem czytaliśmy dalej: „w dialogu żaki za operariuszów przyodziane opowiedzą, co Polska pracą swą a usilnością w industriey a rządzie osiągnęła. Wierszów deklamowanie, sławiące naszych rymopisów, jak i żaków ewokację. Theatrum eksplikujące żaków prace obywatelskie".

Bardzo się nam to spodobało.

Jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że reporter nasz w nawale zajęć i przy zbiegu licznych popisów szkolnych w tych samych godzinach — na ten akuratnie popis nie byłby poszedł. Ale że zaproszenie było interesujące i oryginalne — więc poszedł z ochotą. Jak opowiada program był równie ciekawy jak zaproszenie.

W innych szkołach uczniowie również dobrze deklamowali poezje autorów polskich i również ciekawe opracowali występy. Program uroczystości był na ogół wszędzie podobny.

Ewentualny widz wszelkich uroczystości nie wie jednak nigdy z góry dokładnie, co zobaczy. Jedyną rzeczą, która go mniej więcej może zorientować w charakterze imprezy jest afisz, zaproszenie, ogłoszenie.

Zapisujemy na dobro „rektora, magistrów i żaków Collegii Patrum Scholarum Piarum Ks. St. Konarskiego" w Krakowie, że tak dobrze to zrozumieli i takie oryginalne i ciekawe zaproszenie Redakcji naszej przysłali.

IKAR

Ceny maksymalne węgla i koksu

Kraków (kom) — Woj. Kom. Cennikowa podaje do wiadomości maksymalne ceny węgla i koksu opałowego:

WĘGIEL: kostka lub orzech lub brykiety

Cena dla konsumenta przy zakupie ze składu hurtowego w ilościach ponad 1 to. zł 3.200.—

Ceny dla konsumenta loco skład kupca, detalisty przy zakupach od 10 kg do 1 to. zł 4.560.—

KOKS: kęsy lub kostka lub orzech I

Ceny dla konsumenta przy zakupie ze składu hurtowego w ilościach ponad 1 to. zł 3,740.—

Ceny dla konsumenta loco skład, kupca detalisty przy zakupach od 10 kg do 1 to. zł 4.560 —

Z procesu F. Riedigera

KRAKÓW (s) — W dalszym ciągu procesu b. szefa gestapo miechowskiego i policji kryminalnej, Filipa Riedigera zeznawali świadkowie.

Część świadków, zeznawała obciążająco, inni świadkowie wręcz odwrotnie twierdzą, że oskarżony wielu Polaków ocalił.

Proces przerwano do 10 lipca dla powołania nowych świadków.

Mała Rzeczpospolita Spółdzielcza

100 bułek dziennego obrotu

KRAKÓW (al) — Kilka dni temu donieśliśmy o pięknym czynie spółdzielni uczniowskiej „Nasza Przyszłość" przy gimnazjum spółdzielczym im. Smolenia, która zadeklarowała na powodzian ze swoich skromnych funduszów kwotę 5.000 zł. Był to, jak się zdaje, jedyny zresztą prawdziwy „wdowi grosz".

Kim są młodzi ofiarodawcy? Najlepiej się chyba z nimi zapoznamy na dorocznym walnym zgromadzeniu, jakie odbyło się onegdaj w wielkiej sali „Społem". Ponad 300 osób radziło poważnie i w skupieniu nad sprawozdaniem i zamknięciem rachunkowym. Prócz uczennic i uczniów oraz ciała nauczycielskiego z dyrektorką tow. dr. I. Orlicką na czele, przedstawiciel Central Spółdzielczych, wzięli udział również rodzice młodocianej Rzeczpospolitej Spółdzielczej. Naturalnie nie brakło również twórcy i opiekuna spółdzielni prof. A. Sierpowskiego.

Ze sprawozdania i bilansu referowanego przez „Zarząd" i „Radę Nadzorczą" wynika przy 391 członkach i „kapitale" wysokości 11.000 zł. spółdzielnia wygospodarowała czysty zysk 32.455 zł. W niełatwych warunkach przyszło gospodarować spółdzielcom, jako że gimnazjum im. Smolenia mieści się — prawdopodobnie, aby profesorom łatwiej było uczyć — aż w trzech lokalach, przy ul. Basztowej, Szpitalnej i Jana i co dnia trójka „dostawców" miała za zadanie zaopatrywać trzy oddalone od siebie sklepiki w towar, w którym najlepiej „idącym" artykułem były bułki w liczbie 100 dziennie.

Walne zgromadzenie stwierdziło z „ubolewaniem", że nieraz bułek brakowało, na czym cierpiały obroty spółdzielni no i żołądki spółdzielców; walne zgromadzenie wykazało także, że do spółdzielni należą przede wszystkim dziewczęta a chłopcy (wstyd) jakoś nie wykazują zainteresowania wspólną pracą.

Dla porządku sprawozdawczego trzeba wspomnieć o innych działach spółdzielni, które pracowały wzorowo w czasie roku: w szkolnej kasie przezorności, w redakcji gazety szkolnej, świetlicy, bibliotece i td. i td.

Obrady dobiegają końca. Wypadnie jeszcze zbilansować „winien" i „ma". Tym razem nie będziemy zaglądać do cyfr, raczej spojrzymy po sali, na której znajdują się rodzice młodych spółdzielców. Dla każdego z tych ludzi było jasnym, że te 100 bułek dziennie to nic innego jak tylko wielka szkoła życia: umiejętność wspólnego działania. Ta właśnie młodzież pokazuje jak ładnym i celowym jest harmonijne życie zbiorowe; jakim będzie nasze przyszłe pokolenie.

Dziś ono dopiero „staje się"

Wieś czeka na opiekę sanitarną

PCK przoduje w akcji kursów sanitarnych

KRAKÓW (IM) Opieka zdrowotna nad ludnością wsi natrafiła na wiele trudności, z których najważniejszą jest brak odpowiedniej ilości wykwalifikowanych sił lekarskich i personelu pomocniczego. Równocześnie lata wojny spowodowały wzrost wszelkiego rodzaju chorób, przede wszystkim chorób społecznych jak gruźlica, alkoholizm i choroby weneryczne.

Niestety, nie możemy na razie marzyć o tym, aby w każdym najmniejszym ośrodku urzędował lekarz, bo jest ich w chwili obecnej w całej Polsce niewiele ponad 7 tys. Możemy jednak skierować do wsi odpowiednio wyszkolony personel pomocniczy, który oddziaływałby w kierunku podnoszenia higieny ludności i mieszkań, wychowywał i pouczał, kierował chorych do lekarzy w większych ośrodkach, zwalczał znachorstwo, pielęgnował chorych, zajmował się dziećmi, któryby — słowem, stanowił poważny czynnik postępu i opieki zdrowotnej ludności wiejskiej.

W zrozumieniu tego zadania Polski Czerwony Krzyż organizuje kursy pomocy sanitarnej dla kobiet wiejskich. W dniu wczorajszym odbyło się uroczyste zakończenie piątego 6-miesięcznego kursu, zorganizowanego przez okręg krakowski PCK. Do zebranych absolwentek przemówił w zastępstwie pełnomocnika zarządu głównego PCK dr. Stefan Uhma, po czym zastępca szefa sanitarnego dr. St. Kostarczyk wręczył młodym adeptkom zawodu pielęgniarskiego dyplomy.

W części artystycznej uczestniczki kursu wykonały zbiorową recytację hymnu czerwonokrzyskiego, deklamację „Ody do młodości" Mickiewicza, oraz odśpiewały piosenkę „Nie chcą mię z chaty wydać" i „Rolę".

Mamy nadzieję, że orędowniczki zdrowia społecznego rzeczywiście po zakończeniu kursu wrócą do swych wsi i prowadzić tam będą samarytańskie dzieło opieki nad bliźnim. W tej pracy życzymy im powodzenia.

„Wytworny gentleman" niesolidnym strażnikiem

KRAKÓW (s) — Strażnik spółdzielni pracy „Straży Bezpieczeństwa Obchód" A. Załubski w dniu 2 lutego miał dyżur w powierzonym sobie sklepie firmy „Bielsko" w Krakowie (ul. Grodzka 18).

W dniu tym wieczorem dokonano włamania do sklepu: sprawcy otworzyli drzwi zewnętrzne i rozpruli „rakiem" ogniotrwałą kasę, zabierając z niej 1 251.000 zł. gotówką oraz materiały ubraniowe wartości pół miliona złotych. W sklepie znaleziono pozostawiony przez Załubskiego karabin, natomiast sam strażnik zniknął bez śladu.

W międzyczasie do Gdańska przyjechał młody, ubogo ubrany człowiek, którego wkrótce dobry krawiec przeistoczył w wytwornego dżentelmena. Nowoprzybyły był częstym gościem nocnych lokali i przez pewien czas żył beztrosko w wesołym gronie znajomych. To lekkie życie zakończyło się smutnym finałem, bowiem milicja aresztowała owego błękitnego ptaka, który okazał się A. Załubskim.

Podczas dochodzeń ustalono, że Załubski przed włamaniem dokonanym w „Bielsku", poznał Fr. Prokopa, który namówił go do okradzenia przedsiębiorstwa. Załubski poznał się w Barze Lwowskim z Samuelem Fellerem vel Felińskim i drugim osobnikiem o tożsamości nieustalonej, przy czym ustalono kilkakrotnie dokładny plan włamania. Prokop nie miał brać udziału w akcji, a jedynie za „inicjatywę" miał otrzymać 30.000 zł.

Krytycznego dnia, kiedy Załubski siedział wewnątrz sklepu na dyżurze, wspólnicy jego wyłamali drzwi i przy jego współudziale obrabowali sklep.

Załubski, który wykorzystał w sposób karygodny swoją funkcję służbową, stanie w tych dniach przed Sądem Okręgowym, który rozpatrzy sprawę w trybie doraźnym.

Proces krwawej Niemki

KRAKÓW (s) — Podczas okupacji w roku 1942-45 dozorczynią więźniarek w obozie koncentracyjnym Oświęcim 2 — Brzezinka była młoda Niemka, Gertruda Złotos, która wkrótce stała się postrachem wszystkich kobiet. Złotos w mundurze SS, z psem przy nodze, rewolwerem za pasem i szpicrutą w ręku dozorowała więźniarki, stosując do nich najokrutniejsze metody. Złotos dorównywała w swym zachowaniu słynnej w tych obozach Dreksler i Mandel. Wiele kobiet wysłała ona na zagazowanie, inne uśmiercała w sposób pośredni, np. oblewając je zimną wodą w gorącej kąpieli, wskutek czego znaczna część zmarła z przeziębienia.

Proces przeciw Gertrudzie Złotos rozpoczyna się 28 bm.

43 wyroki na sesji S. O. w Jaworznie

KRAKÓW (s) — Pod przewodnictwem sędziego Maciołowskiego odbyła się w Jaworznie 5 dniowa sesja wyjazdowa, podczas której wydano 43 wyroki na różnych przestępców, przeważnie VD — m. in. O. Nikiel został skazany na 2 lata aresztu za wysiedlenie Polaków, przy czym Sąd uznał, iż Nikiel uczynił to wskutek przymusu ze strony władz S.A.

Dekoracje pracowników oświatowych

KRAKÓW (IM) — Kurator Okr. Szkol. Krak. tow. dr. S. Bialas wręczył w imieniu Prezesa Rady Ministrów medale Wolności i Zwycięstwa następującym pracownikom oświatowym: wizytat. T. Zygmuntowi i M. Wilkowi oraz kierownikom M. Kusi i J. Haborkiewiczowi.

Poza tym dyplomy uznania i pochwały od Ministra Oświaty otrzymali kierownicy szkół A. Papuzińska, J. Druciak i E. Buliński oraz nauczyciele K. Teodorowicz i W. Jodynak.

Za sumienną pracę w ubiegłym roku szkolnym na terenie okręgu krakowskiego przyznano nagrody ... administracji szkolnej ... pracownikom kuratorium, 24 inspektorom szkolnym i 5 woźnym, ... na terenie szkół 16 nauczycielom szkół zawodowych, 34 średnich ogólnokształcących, 437 szkół podstawowych, 15 szkół dla dorosłych i ... zakładów kształcenia nauczycieli.

Nowi docenci U. J.

KRAKÓW (kom) — Min. Oświaty zatwierdził za zgodą Rady Głównej do Spraw Nauki i Szkolnictwa Wyższego następujące habilitacje:

Na Wydziale Mat.-Przyrodniczym U. J.

Dr. Br. Szafran z zakresu systematyki roślin ze szczególnym uwzględnieniem bryologii i dr. J. Lipska z zakresu mikrobiologii.

Na Wydziale Lekarskim U. J. dr Wł. Chłopicki z zakresu neurologii i psychiatrii oraz dr A. Kunicki z zakresu neurochirurgii.

Ponadto Prezydent Rzeczypospolitej mianował prof. tyt. i doc. etatowego dr S. Mikuckiego profesorem nadzwycz. nauk pomocniczych historii na Wydziale Humanistycznym, zaś prof. dr. Burnon Nowakowski profesor higieny na Wydziale Lekarskim został powołany na stanowisko rektora Akademii Lekarskiej w Bytomiu.

Skreślony z listy

KRAKÓW (kom) Zarząd Koła Krakowskiego Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych w Krakowie zawiadamia, iż ob. Wójcikiewicz Franciszek ur. 1. 2. 1906 w Krakowie, handlowiec został skreślony z listy członków naszego Związku.

CO * GDZIE * KIEDY

Teatr Miejski im. Słowackiego godz. 19 „Owcza źródło" Lope de Vegi.

Miejski Stary Teatr — duża sala — godz. 19 — „Archipelag Lenoir" Salacrou. Mała sala — godz. 19.15 „Cement" Wirskiego.

Teatr Powszechny ... — godz. 19,15 — „Madame Sans — Gene".

„OWCZE ŹRÓDŁO"

grane z niesłabnącym powodzeniem w Teatrze im. J. Słowackiego. Dziś oraz we środę i we czwartek.

* * *

Dziś o godz. 19 na dużej sali Miejskiego Starego Teatru grana jest świetna komedia francuska Armand'a Salacrou „Archipelag Lenoir" z udziałem czołowych artystów sceny i filmu **Mieczysławy Ćwiklińskiej i Antoniego Fertnera.**

Na małej sali o godz. 19,15 grana jest znakomita sztuka Juliusza Wirskiego „Cement".

„HARRY SMITH" z JANEM KURNAKOWICZEM

We wtorek 29 czerwca o godz. 15,30 i 19.15 odbędą się na dużej scenie Miejskiego Starego Teatru tylko 2 przedstawienia doskonałej sztuki K. Simonowa „Harry Smith odkrywa Amerykę" z udziałem świetnego artysty sceny i filmu polskiego — **Jana Kurnakowicza, kreującego** niezapomnianą postać prezesa Mac Phersona przy współudziale artystów tutejszych teatrów.

„DOBRA WRÓŻBA" STEFANA OTWINOWSKIEGO

Na małej sali Miejskiego Starego Teatru o godz. 18 grana będzie komedia Stefana Otwinowskiego **„Dobra wróżba"**.

* * *

Tylko dwa razy we wtorek 29 i we środę 30 bm. w sali Teatru „Studio" („Groteska"), Skarbowa 2 o godzinie 19,30 wystąpią na wielkim wieczorze satyry politycznej i aktualności: „Ladaczni ... zasadami" ... Broniewski, J. Brzechwa, ... Grodzieńska, J. Mankiewicz, K. Pawłowski.

Bilety wcześniej do nabycia: „Orbis" Rynek Gł. 41. W dniach przedstawień 29 bm. od godz. 16 w kasie Teatru „Studio", 30 bm. od 8 — 17 „Orbis", od 18 w kasie Teatru „Studio".

DZISIEJSZE ODCZYTY

Zygmunt Kapitanek: „Wymiar sprawiedliwości w naszej Polsce" — 18 w sali zebrań Komitetu Miejskiego Stronnictwa Demokratycznego Rynek Główny 20 I p.

* * *

1 lipca br. o godz. 4 pp. rozpoczyna się kurs kroju i szycia. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Zarządu Wojew. Ligi Kobiet ul. Karmelicka 31.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej 28. 6 dr Piotrowski Kazimierz, Długa 60 tel. 599-27.

We wszystkich innych nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr tel. 370-70

* * *

Apteki Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie nie będą pełniły dyżuru świątecznego w dniu 29. 6. br. z powodu inwentaryzacji.

RADIO

28 czerwca (poniedziałek)

... — Sygnał czasu; 11,57 — Sygnał czasu; 12,25 — Arie operowe; 13,00 — Muzyka rozrywkowa; 14,30 — Koncert życzeń; 15,00 — Wiadomości Polski Południowej; 17,15 — „Mozaika muzyczna"; 19.10 — Koncert solistów; 19.45 — Koncert kameralny; 20,15 — Audycja rozrywkowa; 22.00 — Muzyka taneczna; 23,10 — Muzyka taneczna; 23,30 — Koniec audycji, hymn.

Szkolnictwo rolnicze podstawą dobrobytu wsi

Z obrad P. R. N. w Białej

BIAŁA (br). — Na ostatnim posiedzeniu P.R.N. w Białej, które odbyło się z udziałem przewod. W.R.N z Krakowa ob Klimaszewskiego, uchwalono jednogłośnie rezolucję protestującą przeciw wystąpieniu Papieża w liście do biskupów niemieckich

Insp. szkolny ob. Hankiewicz poinformował zebranych o reorganizacji szkolnictwa ogólnokształcącego w r. szk 1946-49. Na terenie tut. powiatu będą zorganizowane 3 szkoły nowego typu (jedenastolatki), a mianowicie: w Białej, Oświęcimiu i Kątach. Poza tym projektuje się jeszcze utworzenie takiej szkoły w Osieku ewent Polanice o typie internatowym. Klasy od 8 do 11 będą miały po dwa oddziały (45 dzieci w każdym). Przy przyjmowaniu do klas wyższych będzie przeprowadzany na przez specjalny konkurs selekcja uczniów, celem skierowania części młodzieży do szkół zawodowych.

W skład Komisji wchodzić będzie dyrektor danej szkoły, nauczyciel i delegat P.R.N. Przy przyjęciu decydować będą zdolności ucznia, jak również jego pochodzenie. Pierwszeństwo mieć będą dzieci robotników, małorolnych chłopów, nauczycieli i inteligencji pracującej.

[illegible]

Inż. Szumiec wygłosił referat na temat: „Szkolnictwo rolnicze jako podstawa dobrobytu wsi". Prelegent stwierdził, że w pow. bialskim szkolnictwo rolnicze nie jest należycie docenione. Młodzież nasza nie garnie się do szkół rolniczych, gdyż zawód rolnika nie jest dla niej atrakcyjny. A przecież gospodarka rolna w Polsce oczekuje fachowców-rolników, których są bardzo potrzebni.

Czeka na nich przede wszystkim Samopomoc Chłopska. Produkcja roślin przemysłowych jest u nas zaniedbana z uwagi na brak odpowiedniej ilości fachowców rolników. Są to fakty bardzo smutne. Oświata rolnicza musi się stać powszechna dla młodzieży chłopskiej. Zgodnie z obowiązującą ustawą młodzież która nie uzyska odpowiedniego przeszkolenia rolniczego, nie będzie mogła dziedziczyć gospodarstw rolnych. Młodzież tutejsza nie powinna zaniedbywać tego obowiązku tym bardziej, że sieć punktów szkolenia wych w bielsko-bialskim okręgu jest gęsta i wszyscy mają możność wykorzystania możliwości nabycia fachowych wiadomości.

Kier. Wydz. Pow. ob. Sukniewicz omówił gospodarkę i potrzeby powiatu. Budżet powiatu na rok 1947 jak po stronie dochodów tak po stronie wydatków zamyka się w sumie 3 milionów zł. Największe sumy przeznaczone są na oświatę i drogi. Referent stwierdził, że prawie wszystkie szkoły w powiecie wymagają remontów, odbudowy wzgl przebudowy.

DROGI I MOSTY

Na konserwację dróg państwowych i samorządowych w powiecie (około 500 km) potrzebna jest kwota 85 milionów rocznie. Obecnie wszystkie mosty odbudowano prowizorycznie lub na stałe. Poza tym referent omówił szereg aktualnych potrzeb powiatu, jak: rozbudowa szpitalnictwa, tworzenie ośrodków zdrowia, sprawa resztówek dworskich, które nie są użytkowane oraz sprawa zabezpieczenia zamku zabytkowego w Oświęcimiu.

Burmistrz ob. Przybyła omówił potrzeby miasta z których na pierwszy plan wysuwa się remont budynków miejskich i szkół, budowa mostów, utrzymanie dróg, urządzenie biblioteki miejskiej, cmentarza żołnierzy radzieckich, zieleńców i Ośrodka Jordanowskiego.

Na zakończenie przewodniczący W.R.N ob. Klimaszewski podkreślił z uznaniem pracę P.R.N. w Białej, która uwolniwszy się od utarczek politycznych, dziś może pracować owocnie w zakresie spraw gospodarczych i kulturalnych tut powiatu.

Konkurs okien wystawowych w Bielsku

BIELSKO (br). — Z inicjatywy Kupieckiego Instytutu Wiedzy Zawodowej Sekcja w Bielsku odbył się tu konkurs okien wystawowych, w którym wzięło udział 14 firm. Stosunkowo tak znikomy udział kupiectwa w tej ze wszech stron godnej poparcia akcji — jak się zdaje — tłumaczy się przede wszystkim psychozą, jakoby bogactwo wystawy wpływało na wymiar podatków. Nastawienie takie, jak zapewniał swego czasu na jednym z publicznych zebrań wiceprezydent miasta mgr. Grzbiela, jest z gruntu fałszywe: wygląd i zawartość wystawy w żadnym wypadku nie może wpływać na wysokość wymiaru podatkowego.

Kupiectwo winno się pozbyć tego przesądu. Urządzony obecnie w Bielsku konkurs, pierwszy na tutterenie w czasach powojennych, niewątpliwie przełamie „pierwsze lody" i zachęci miejscowe kupiectwo do omawianej akcji.

W wyniku obrad sądu konkursowego przyznano 9 dyplomów, które otrzymały następ. firmy: Pierański Lucian, Nycz Franciszek, Mąka Bronisława, Nogal Bernard, Wedel Fuchs. Poza tym przyznano 2 listy pochwalne firmom: Guzdek Ludwik Grabarski Ludwik.

Czy Spółdzielczość na tym odcinku nie chce konkurować z inicjatywą prywatną?

O składanie gwoździ pamiątkowych

BIELSKO—BIAŁA. (br) — Komitet obywatelski Fundacji Sztandaru dla pułku art. lekkiej zwraca się do obywateli z prośbą o składanie gwoździ pamiątkowych w KKO m. Bielska w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 lipca br. Księga Pamiątkowa zostanie wyłożona w Powiatowej Radzie Zw. Zaw. przy ul. 1 Maja 47 w dniach od 30 VI. do 31 VII br. Uprasza się również gminy o rozliczenie się z cegiełek na sztan

Miasto stu uniwersytetów i port trzech mórz

Moskwa - stolica Związku Radzieckiego

Moskwa jest jednym z największych ośrodków przemysłowych i kulturalnych świata. Posiada największą ilość wyższych uczelni i szkół różnego typu, bibliotek, teatrów i muzeów. Pod tym względem przewyższa inne stolice państw europejskich i pozaeuropejskich.

Nie wszyscy wiedzą, że stolica Związku Radzieckiego zajmuje przestrzeń aż sześciu stolic europejskich, na której mogły by się zmieścić aż trzy Paryże i trzy Pragi.

NAJWIĘKSZY OŚRODEK PRZEMYSŁOWY ŚWIATA

O ogromie miasta, jako jednego z największych ośrodków przemysłowych na kuli ziemskiej, świadczy fakt, że z kilkumilionowej ludności stolicy około dwóch milionów mieszkańców pracuje w przemyśle. Moskwa wytwarza około 1/7 części wyrobów przemysłowych całego Związku Radzieckiego.

Za czasów carskich Rosja należała do najmniej uprzemysłowionych krajów świata, a sama stolica Moskwa należała do najwięcej upośledzonych pod tym względem miast. Nieliczne fabryki i zakłady przemysłowe należały przeważnie do obcego kapitału i nie troszczyły się bynajmniej o rozwój rodzimego przemysłu. W sumie wytwarzały one na terenie całej Rosji znacznie mniej wyrobów niż obecnie przedsiębiorstwa w samej stolicy ZSRR.

Rozwój przemysłu po rewolucji październikowej stał się jednym z naczelnych zadań gospodarki ZSRR. Olbrzymia ilość fabryk i zakładów przemysłowych rozsianych niemal po wszystkich zakątkach rozległego Związku Radzieckiego — powstała w Rosji w okresie porewolucyjnym. Zniszczony przez Niemców w okresie wojny światowej przemysł odbudowuje się w szybkim tempie i przystosowuje się do potrzeb gospodarki pokojowej.

MOSKWA PORTEM TRZECH MÓRZ

Moskwa posiada najbardziej rozgałęziony w Europie węzeł kolejowy. W kilkunastu promieniach rozchodzą się tu wielkie magistrale kolejowe, przewożąc codziennie około trzystu tysięcy pasażerów. Jedna szesnasta część olbrzymiego obrotu ładunków kraju radzieckiego dokonywana jest właśnie na stacjach moskiewskich.

Moskwa jest portem trzech mórz, z którymi łączy się nie bezpośrednio, lecz za pomocą olbrzymich kanałów dzięki którym odbywa się bezpośrednią komunikację wodną z morzami: Bałtyckim, Białym i Kaspijskim. W niedalekiej przyszłości przewidziane jest połączenie stolicy z dwoma dalszymi morzami. Kanał między Donem i Wołgą tworzy bez pośrednią drogę wodną między Moskwą a odległymi morzami: Azowskim i Czarnym.

MIASTO STU UNIWERSYTETÓW

Moskwa jest jednym z największych ośrodków naukowych świata. Posiada niezliczoną ilość szkół wszelakiego typu, w tym około 100 wyższych uczelni, do których uczęszcza z górą milion młodzieży.

W stolicy Związku Radzieckiego około piętnastu tysięcy wybitnych uczonych pracuje w licznych akademiach, instytutach i laboratoriach naukowych, dokonywując coraz nowych wynalazków niemal w każdej dziedzinie wiedzy.

Sławę światową osiągnęli uczeni radzieccy zwłaszcza w dziedzinie medycyny. Badania ich, przeprowadzane w jedynej swego rodzaju w świecie pracowni naukowej — Instytucie Medycyny Eksperymentalnej, odsłoniły wiele tajemnic tej rozległej wiedzy i wywarły ogromny wpływ na ogólny rozwój nauk lekarskich w świecie.

Wielką pomoc w pracy umysłowej przynoszą liczne biblioteki, z których może korzystać każdy mieszkaniec. Z licznych, rozsianych po mieście, pięciuset bibliotek, niektóre mają charakter specjalny i przeznaczone są dla pewnego typu pracowników. Mamy więc biblioteki ściśle naukowe, dziecięce, młodzieżowe, biblioteki dla starszych, techników, rzemieślników itd. Jeden z tych księgozbiorów, im. Lenina — jest jedną z największych bibliotek w świecie. Liczy około 10 milionów książek, w tej liczbie poważną ilość rzadkich druków i rękopisów słynnych pisarzy i uczonych rosyjskich.

STOLICA SZTUKI RADZIECKIEJ

Do uświetnienia życia kulturalnego stolicy ZSRR przyczyniają się w dużym stopniu teatry, film i [illegible]

Z teatrów, w których wystawia się sztuki — arcydzieła literatury światowej, sławę światową osiągnęły Teatr Artystyczny, Wielki Teatr Opery i Baletu, Teatr Mały Akademicki.

Rozwojowi sztuki dramatycznej towarzyszy pełny rozwój sztuki filmowej. Film radziecki osiągnął dziś pełnię rozwoju. Dzięki wysokiemu artyzmowi, realistycznej tematyce i humanitarnym zagadnieniom ogólnoludzkim przewyższa salonowe i sensacyjne współczesne filmy amerykańskie i angielskie. Wielką wziętością cieszą się zwłaszcza filmy historyczne i dziecięce.

Moskwa jest jednym z nielicznych miast w świecie, które posiada największą ilość muzeów, a w nich przechowane bezcenne wartości zabytki sztuki. Z ogólnej liczby około 70 muzeów i wystaw, na szczególną uwagę zasługuje słynna Galeria Tretiakowska, mieszcząca arcydzieła rosyjskiego malarstwa artystycznego i muzea literackie, zbiory najcenniejszych rękopisów i druków literatury rosyjskiej i światowej, jak np. Muzeum Paszkina, Gorkiego, Tołstoja itd. Z innych muzeów słynne są muzeum marionetek, przy którym mieści się bogata biblioteka z dziedziny teatru kukiełkowego, muzeum datrwinistyczne, zawierające [illegible] ło. 100 tysięcy eksponatów, ptaków, muzeum teatralne im. Bachruszyna, składające się z około 300 tysięcy eksponatów, w tej liczbie około 20 tysięcy szkiców i dekoracyj teatralnych.

Jednym z najcenniejszych eksponatów, to skromny sztandar czerwony 150 strzeleckiej dywizji idrycikiej, odznaczony orderem Kutuzowa który zwycięskie wojska radzieckie zatknęły w kwietniu 1945 roku w Berlinie. Jako symbol zwycięstwa nad Niemcami przechowywany jest w poczesnym miejscu w Muzeum Armji Czerwonej.

MOSKWA — MIASTO WIELKIEJ PRZYSZŁOŚCI

W wielkim planie rozbudowy Moskwy, przewidziana jest budowa nowych monumentalnych gmachów, jak teatrów, pałaców i domów kultury oraz stadionów.

Architekci i budowniczowie radzieccy chcą uczynić z Moskwy jedno z najpiękniejszych miast w świecie. Dla radzieckiego świata pracy budują oni nowe domy mieszkalne, szerokie ulice i obszerne place.

Z myślą o wielkim wodzu Związku Radzieckiego, którego zwłoki spoczywają w wyniosłym mauzoleum Kremla, tworzą wielkie dzieło upiększenia i rozszerzenia stolicy potężnego państwa ZSRR.

Lew.

Niezłomna przyjaźń i sojusz z Z.S.R.R.

to podstawa bezpieczeństwa i nienaruszalności naszych granic

SPORT

ZKSM „Kabel" umasowia sport piłkarski

KRAKÓW (D) — Zarząd ZKSM Kabel w Krakowie podjął bieżącego roku inicjatywę propagandy masowego uprawniania sportu piłki nożnej wśród wszystkich pracowników swego zakładu pracy i zorganizował turniej o srebrny puchar przechodni. W rozgrywkach wzięło udział aż 18 oddziałów zakładu, które wylosowały partnerów. Zawody odbywały się bezpośrednio po pracy na własnym boisku w Woli Duchackiej systemem eliminacyjnym po 60 minut. Tabela rozgrywek przedstawia się następująco:

Administracja — Stolarnia 4:0 Biuro Ruchu — Burowy 2:1, Elektryczny — Walcownia 3:1; Gorąże — Magazyny 1:0; Gumon — Miedziarnia 2:0; Inwestycja — Silnoprądowy 4:0; Oplatarnia — Gumowy 4:3; Ślusarnia — Odlewnia 2:0; Szkoła — Portiernia 4:0.

W ćwierćfinale padły następujące wyniki:

Elektryczny — Administracja 2:0 Gumon — Oplatarnia 3:0; Inwestycja — Biuro Ruchu 3:0; Szkoła — Ślusarnia 1:1 losowanie dało wejście do finału Szkole.

Półfinał dał wyniki:

Inwestycja — Elektryczny 3:2; Gumon — Szkoła 3:2;

Finał pomiędzy Gumonem a Inwestycją odbył się w dniu 25 bm. Zwyciężył Gumon 1:0 (0:0). Zwycięską bramkę uzyskał zaw. Gerlach T.

Po zawodach nastąpiła uroczystość wręczenia przechodniego pucharu zwycięskiemu Gumonowi. Przemówienie do zawodników wygłosił dyr. Tarnawa prezes ZKSM „Kabel" i dyr. naczelny Kowalczyk, który podkreślił, że zapoczątkowany turniej piłkarski powinien być zachętą do zorganizowania w najbliższej przyszłości turnieju we wszystkich gałęziach [illegible] tylko

O mistrzostwo szczypiórniaka

AKS - AZS 8:8 (3:3)

KRAKÓW (Aks) — Spotkanie o mistrzostwo ligi szczypiórniaka pomiędzy chorzowskim AKS-em a krakowskim AZS-em zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym.

Gra prowadzona w szybkim tempie stała na wysokim poziomie. Wynik spotkania był niepewny, ponieważ prowadzenie przechodziło z rąk do rąk

Bramki dla AKS-u zdob li: Fabel 4, Thiel P. 3 i Krawczyk jedną. W AZS-ie bramkami podzielili się Galicki 3, Bahr, Lipiński i Bielski po jednej.

Jak ginęły dolary z listów?

KRAKÓW (S) — Starszą asystentką Urzędu Pocztowego Kraków 14 była Agnieszka Malisz, która obsługiwała klientelę przy okienku, przyjmując również przychodzące do urzędu pocztę — listy krajowe polecone i listy zagraniczne. Listy te Maliszowa wydawała później klientom przy okienku.

Listy przychodziły z urzędu głównego Kraków 2 w zaplombowanych workach i zaopatrzone w winietę. Urzędnik obowiązany był pocztę otworzyć w obecności drugiego pracownika i sporządzić protokół o ewentualnych uszkodzeniach.

W dniu 17 5. ub. roku, w sobotę, Malisz objęła służbę i odebrała listy z woźnym, Kosakiem, który na 3 minuty wyszedł z urzędu. Po powrocie listy nie zostały ponownie skontrolowane przed zamknięciem ich do skrzyni, zamykanej na dwie różne kłódki. W poniedziałek Malisz przyszła do pracy, wyjęła listy i wydała je odbiorcom, a wkrótce szereg klientów zgłosiło się z reklamacją, że dolary, załączone do nich w listach, zniknęły.

Obecnie Sąd skazał A. Malisz na 2 lata więzienia z utratą praw przez lat 2.